

VIBO og 3B

Helhedsplan for Mimersgadekvarteret

En boligsocial indsats for og med beboerne i 5 af VIBOs og 3Bs afdelinger på Nørrebro

boligforeningen 3B

Indholdsfortegnelse

1. Forord	4
2. Resumé	4
3. Baggrund - boligområdet og perspektiverne i det boligsociale arbejde.....	4
3.1 Baggrund	4
3.2 Boligområderne.....	5
3.3 Udviklingen i beboersammensætningen.....	6
3.4 Arbejdet med de boligsociale udfordringer	9
3.4 Eksisterende projekter og potentielle samarbejdspartnere	10
4. Vision og overordnede mål.....	11
5. Indsatserne	12
5.1 Børn, unge og familier	12
5.1.1 Familiekurser	13
5.1.2 Brobygning af børn og unge.....	16
5.1.3 Foreningsguidning.....	20
5.2 Uddannelse, beskæftigelse og erhverv	21
5.2.1 Lommepengejobs.....	22
5.2.2 Fritidsjobindsats	24
5.2.3 Lektiecaféer	26
5.2.4 Mentorordning.....	27
5.3 Udsatte grupper	29
5.3.1 Opsøgende indsats	30
5.3.2 Værestedet Kalejdoskop	32
5.4 Beboernetværk, inddragelse og demokrati.....	34
5.4.1 Involvering af frivillige.....	35
5.4.2 Styrkelse af beboerdemokratiet.....	36

5.4.3 Nabohaver og miniforskønnelser.....	38
6 Organisering og evaluering	40
6.1 Organisation	40
6.2 Evaluering.....	41

1. Forord

Boligforeningen VIBO har tilsammen med Boligforeningen 3B fem afdelinger i Mimersgadekvarteret som er gået sammen om at få udarbejdet nærværende helhedsplan. Mimersgadekvarteret ligger på ydre Nørrebro i København afgrænset af Tagensvej, Jagtvej, Nørrebrogade og jernbanen/Lygten. VIBO's afdelinger er henholdsvis afd. 108 (Bogtrykergården), afd. 127 (Runddelen), afd. 142 (Bagergården), og afd. 147 (Allersgade/Dagmarsgade). 3B's afdeling er Rådmandsbo. Med en ny helhedsplan for endnu en fireårig periode er ønsket at videreføre den boligsociale udvikling, der er sat i gang i kvarteret. For at definere det fremtidige boligsociale arbejde, har der været afholdt flere møder mellem afdelingsbestyrelserne, hvor der i fællesskab er blevet talt om ønskerne til helhedsplanen. Således tager helhedsplanen udgangspunkt i ønsker hos beboerdemokraterne om at forbedre forholdene i afdelingerne, der i dag er præget af unge, der skaber utryghed, manglende ejerskab samt en begrænset deltagelse i beboerdemokratiet og naboskabet. Endvidere er helhedsplanen et resultat af en tæt dialog med Københavns Kommune omkring, at styrke og udvikle det eksisterende samarbejde og finde løsninger på områdets udfordringer.

2. Resumé

Den overordnede målsætning for den boligsociale helhedsplan er at skabe en højere grad af trivsel og tryghed, ansvarsfølelse, deltagelse og naboskab i afdelingerne. Disse mål ønskes realiseret gennem en fortsættelse og videreudvikling af de indsatser og aktiviteter, som i den forgangne projektperiode har vist gode resultater. Således er der fortsat et stort behov for en indsats for børn, unge og familier samt et fokus på områdernes udsatte grupper og beboerengagementet i afdelingerne. For at sikre en positiv udvikling af området opererer helhedsplanen derfor med aktiviteter indenfor følgende indsatsområder:

- Børn, unge og familier
- Uddannelse, beskæftigelse og erhverv
- Udsatte grupper
- Beboernetværk, inddragelse og demokrati

Helhedsplanen har et samlet budget på 10,4 mio. kr., hvoraf Landsbyggefonden bidrager med 7,8 mio. kr., boligselskaberne med knap 1,6 mio. kr. og Københavns Kommune med godt 1 mio. kr. Helhedsplanens ressourcer vil i perioden blive fordelt imellem afdelingerne i overensstemmelse med udfordringer og behov.

3. Baggrund - boligområdet og perspektiverne i det boligsociale arbejde

3.1 Baggrund

Nærværende helhedsplan er et resultat af de indsatser og aktiviteter, som boligorganisationerne og de fem afdelingsbestyrelser i fællesskab har udvalgt, og som beboerne på fire efterfølgende beboermøder har uddybet indholdet af.

Mimersgadekvarteret har på nuværende tidspunkt været dækket af en boligsocial helhedsplan i 4 år. Indsatsen kan derfor fortsat kategoriseres som ny, men der er naturligvis blandt beboere og afdelingsbestyrelser ved at være oparbejdet en god viden og forståelse for mulighederne i det boligsociale arbejde. Derudover er der opbygget et godt samarbejde med sociale væresteder, institutioner m.v. i kvarteret. Kvarterets boligsociale indsats bærer dog fortsat præg af, at det er en lang proces at opstarte et projekt samt at få det til at skabe resultater. Beboernes forståelse for det boligsociale arbejde og netværkene i kvarteret skal derfor fortsat udbygges.

3.2 Boligområderne

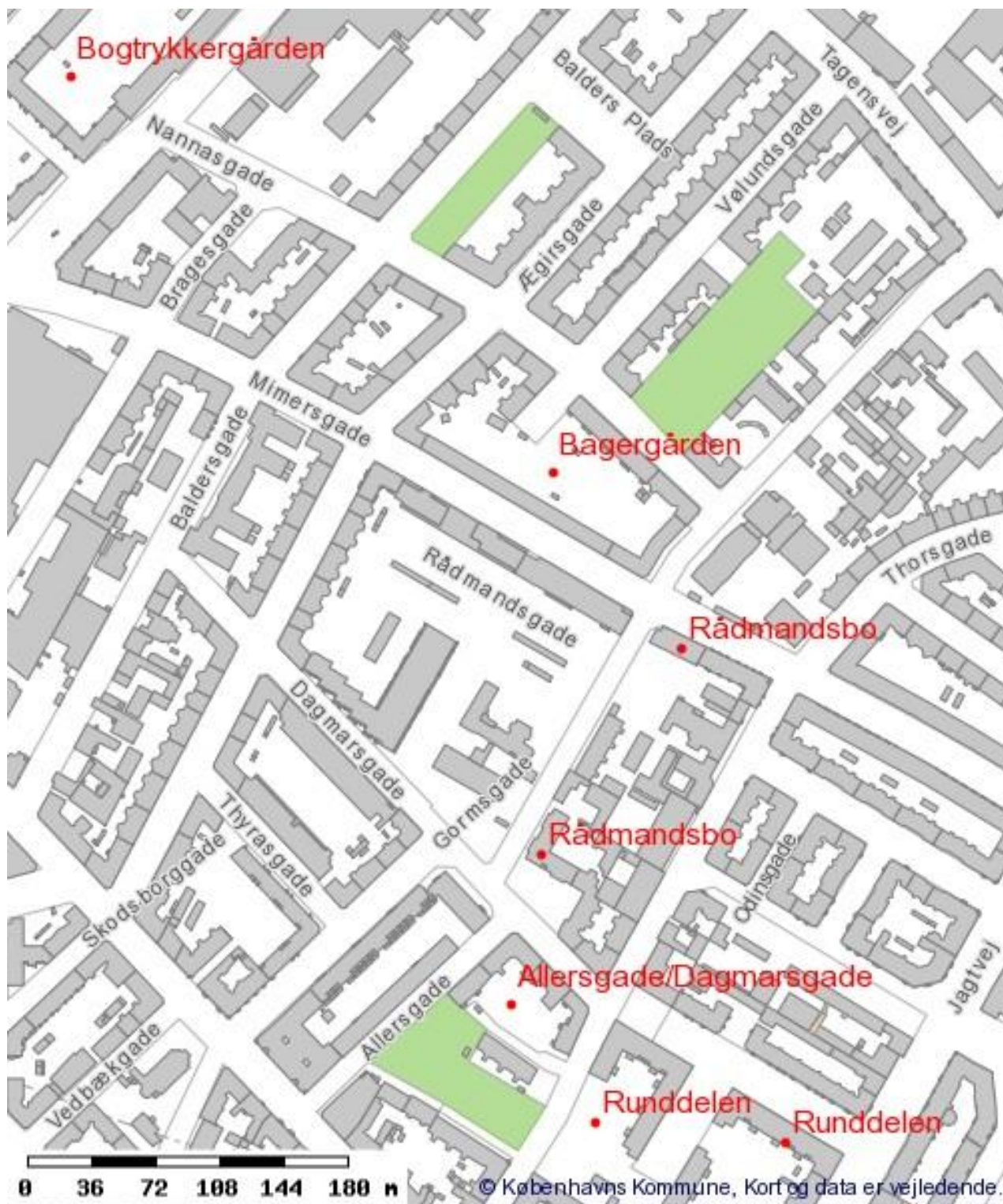
Mimersgadekvarteret er samlet set et tæt bebygget storbykvarter, der er kendetegnet ved at være et meget sammensat og blandet område med både boliger, erhverv i form af både butikker og mindre værksteder, institutioner samt kultur- og fritidstilbud.

De 5 boligafdelinger, som indgår i ansøgningen, omfatter i alt 563 boliger

Boligafdeling	Antal boliger	Opførelsesår
Bogtryknergården, afd. 108, VIBO	141	1978
Runddelen, afd. 127, VIBO	260	1982
Bagergården, afd. 142, VIBO	80	1988
Allersgade/Dagmarsgade, afd. 147, VIBO	28	1990
Rådmandsbo, afd., 3B	54	1988

De 5 boligafdelinger er henholdsvis in-fill og randbebyggelser i kvarterernes karrestruktur. Afdelingerne indeholder fortrinsvis familieboliger med 2-4 værelser. Bygningerne fremstår alle velholdte og pæne udadtil. Der er ikke synlige skader på bygningerne, og afdelingerne Bogtryknergården og Runddelen har indenfor de sidste par år gennemgået en renovering med nye vinduer og altaner. Hovedparten af afdelingerne har gode men nedslidte friarealer i gårdene.

Afdelingernes beliggenhed fremgår af kortet nedenfor.

3.3 Udviklingen i beboersammensætningen

De boligsociale nøgletal for de fem afdelinger viser, at der er tale om afdelinger med forskellige problemstillinger. Når man ser samlet på afdelingerne, er beboersammensætningen en del anderledes end gennemsnittet i kommunen på en række af parametrene, der er indikatorer for udsathed.

Dette viser sig både, når man kigger på kategorierne børn og unge, enlige forsørgere, indvandrere og efterkommere, uddannelsesniveau og beskæftigelse samt indkomst.

Børn og børnefamilier

Gennemsnitlig er der over 20 procent børn og unge mellem 7-17 år i de syv afdelinger, og over 14 procent er enlige med børn. Nedenstående tabel giver en oversigt over fordelingen af aldersgrupper i afdelingerne¹.

Afdeling	Selskab	Afd. nr.	Husstand	Personer I alt	Personer under 18 år i pct.	Personer18- 64 år i pct.	Personer over 64 år i pct.
Bogtryktrykergården	Vibo	108	82	187	20 %	73 %	6 %
Runddelen	Vibo	127	283	783	33 %	61 %	5 %
Bagergården	Vibo	142	79	252	35 %	61 %	3 %
Rådmandsbo	3B	3050	54	155	37 %	59 %	3 %

Ifølge tabellen bebos hovedparten af afdelingerne af en stor andel af børn og unge i aldersgruppen 0-18 år, hvorfor tre af afdelingerne har en variation på mere end 15 procent i forhold til det kommunale gennemsnit på 17 procent, idet gruppen udgør henholdsvis 33 procent i Runddelen, 35 procent i Bagergården og 37 procent i Rådmandsbo. Herudover varierer andelen af beboere over 64 år ligeledes fra det kommunale gennemsnit på 11 procent med en fordeling på mellem 3 og 6 procent i de fire afdelinger.

Udviklingen i de boligsociale nøgletal over de seneste 5 år viser, at den store beboergruppe af børn mellem 7-17 år ligger stabilt for de fleste af afdelingernes vedkommende. Dog adskiller Bagergården og Bogtryktrykergården sig herfra. Bagergården har et stødt faldende antal børn, som viser sig ved det seneste udtræk, hvor der var 6,5 procent færre børn indenfor aldersgruppen end for 5 år siden. Mens der i Bogtryktrykergården i det seneste udtræk var 4,5 procent færre børn i aldersgruppen, sammenlignet med da der var flest børn indenfor de sidste fem år.

Når man ser på nedenstående tabel, der viser fordelingen af husstandstyper, er det væsentligt at bemærke, at afdelingerne har en høj frekvens af børnefamilier i forhold til det kommunale gennemsnit på tværs af de forskellige husstandskategorier.

---

¹ Vedrørende data på afdeling 147 Allersgade. Afdelingen har mindre end 100 beboere, hvilket er den nedre grænse for kørsel af Kåstal på afdelingsniveau. Dog er det en kvalitativ vurdering at afdelingen ikke adskiller sig væsentligt fra de øvrige afdelinger i forhold til de inddragede indikatorer.

Afdeling	Husstande i alt	Enlige uden børn i pct.	Enlige med børn i pct.	Par uden børn i pct.	Par med børn i pct.	Øvrige husstande i pct.	Husstande med indvandrere/efterkommere i pct
Bogtryknergården	82	41 %	7 %	14 %	16 %	20 %	71 %
Runddelen	283	26 %	15 %	15 %	26 %	17 %	68 %
Bagergården	79	18 %	21 %	14 %	26 %	20 %	79 %
Rådmandsbo	54	27 %	13 %	20 %	24 %	15 %	66 %

Især afdelingerne Runddelen, Bagergården og Rådmandsbo afviger fra det kommunale gennemsnit, hvad angår kategorien "enlige med børn", idet henholdsvis 15, 21 og 13 procent af disse afdelingers husstande tilhører denne kategori, hvilket er signifikant højere end det kommunale gennemsnit på under 7 procent. Alle afdelinger har ligeledes signifikant færre beboere i kategorien "enlige uden børn", henholdsvis 41 procent (Bogtryknergården), 26 procent (Runddelen), 18 procent (Bagergården) og 27 procent (Rådmandsbo) set i forhold til det kommunale gennemsnit på 48 procent.

Yderligere er andelen af børn på Nørrebro, der går i fritidshjem/fritidsklub lavere, end den er i de øvrige københavnske bydele. På Nørrebro går 44,9 %, af de 10-13-årige i fritidshjem/fritidsklub. Gennemsnittet for København er 55,7 %. Det er BUFs vurdering, at andelen af børn, der kommer fra afdelinger omfattet af en helhedsplan, er endnu mindre end de 44,9 %. Der er pladsgaranti for de 10-11-årige, og derfor er der flere i denne aldersgruppe, som går i klub end de 12-13-årige. En anden årsag er dog også, at de 12-13-årige får andre interesser eller ikke længere ønsker at gå i klub.

Indvandrere og efterkommere

Når man ser samlet på andelen af indvandrere og efterkommere i de involverede afdelinger, udgør de en betydelig større andel af beboersammensætningen set i forhold til det kommunale gennemsnit på 22 procent. Samlet set udgør indvandrere og efterkommere over 71 procent af beboersammensætningen i de fem afdelinger med henholdsvis 71 procent i Bogtryknergården, 68 procent i Runddelen, 79 procent i Bagergården og 66 procent i Rådmandsbo. Hovedparten af indvandrere og efterkommere stammer fra ikke vestlige lande, ca. 70 %. Andelen af indvandrere og efterkommere har ligget på samme niveau de seneste 5 år. Dog med undtagelse af Runddelen, der har haft et fald på 3,8 %.

Beskæftigelse, uddannelse og indkomstniveau

Ser man samlet på beskæftigelse, uddannelse og indkomst er billedet, at beboersammensætningen i afdelingerne afviger en del fra det kommunale gennemsnit. Et forholdsvis stort antal beboere

er udenfor arbejdsmarkedet², herunder er mange kontanthjælpsmodtagere. Andelen af beboere over 15 år, der figurerer som en del af arbejdsstyrken er på henholdsvis 50 procent (Runddelen) og 51 procent (Bagergården), hvilket ligger mellem 12 til 13 procent under det kommunale gennemsnit på 63 procent. Andelen af arbejdsløse beboere i afdelingerne ligger på henholdsvis 6 procent (Runddelen) og 5 procent (Bagergården), hvilket er en afvigelse sammenlignet med det kommunale gennemsnit på ca. 2 procent. Stigningen i arbejdsløsheden i Runddelen og Bagergården har fulgt den kommunale stigning på ca. 2 procent fra 2009-2011. De boligsociale nøgletal viser endvidere, at beboerne står udenfor arbejdsmarkedet i lange sammenhængende perioder.

Indkomstniveauet ligger væsentligt under det kommunale gennemsnit, hvilket bl.a. ses ved, at der er en betydeligt lavere andel af beboere i indkomst kategorien "lønmodtagere med høj eller mellem niveau". Det er kun mellem 6 og 10 procent af beboerne, der tilhører denne kategori, mens det kommunale gennemsnit ligger på 27 procent.

Uddannelsesniveauet er lavt, idet 50 procent kun har gennemført en grundskoleuddannelse, mens det kommunale gennemsnit er 30 procent. Samtidig er der kun 12 procent af beboerne, der har en mellemlang eller videregående uddannelse, mens dette er tilfældet for 31 procent af borgerne i kommunen. Mens det kommunale gennemsnit for personer med en mellemlang eller videregående uddannelse er steget med over 3 procent over de sidste 5 år, så er stigningen meget forskellig for afdelingerne. I Rådmandsbo og Runddelen er stigningen henholdsvis 1,1 procent og 1,5 procent, mens den i Bogtrykkergården er hele 5,5 procent. Bagergården adskiller sig fra de andre afdelinger ved at have et fald i denne kategori på 3,5 procent.

3.4 Arbejdet med de boligsociale udfordringer

På baggrund af ovenstående tegner der sig et billede af en række afdelinger, hvor der samlet set eksisterer mange forskellige problemstillinger. Med udgangspunkt i, at en meget stor del af beboerne er familier eller enlige med børn, vil nærværnedede helhedsplan hovedsageligt have fokus på vilkårene for børn, unge og deres familier.

Mange børn i området benytter ikke de eksisterende institutionstilbud, klubber og det organiserede fritidsliv. Det skyldes, at mange beboere ikke ved, at de kan søge friplads, hvis de ikke har det økonomiske overskud til at betale for en institution, og at mange af dem, der er trængt økonomisk, ikke oplever, at de har penge til at betale for fritidstilbud. Endvidere har mange beboere med anden etnisk baggrund end dansk ikke tradition for at sende deres børn i institutioner eller til øvrige fritidstilbud.

Derfor bruger mange børn og unge bydelen og boligafdelingerne som opholds-, lege- og mødesteder og dette ikke altid på en hensigtsmæssig måde, hvilket medfører et stort slid på boligafdelingerne. Flere af afdelingerne har udfordringer med unge, der har en uhensigtsmæssig adfærd, som skaber utryghed. Endvidere oplever afdelingerne Runddelen og Bagergården problemer med unge, der opholder sig i kældrene eller ønsker at opholde sig i kældrene, og har en truende adfærd

---

² Her foreligger der kun sammenlignelige tal på fordelingen af personer over 15 år efter arbejdsstilling for afdelingerne 127 Runddelen og 142 Bagergården. Dette skyldes at de resterende afdelinger har for få beboere (under 300) til at Danmarks Statistik kan offentliggøre data vedrørende socioøkonomiske status mm.

for at opnå deres ønske. Derfor er der forsat et stort behov for at brobygge børn og unge til de kommunale samt øvrige fritidstilbud.

Ud fra erkendelsen af, at det dels er vanskeligt at arbejde med børn og unge uden samtidigt at arbejde med deres forældre, og at det er nødvendigt at sætte ind, inden børnene bliver kriminalitetstruede, begyndte den eksisterende helhedsplan at samarbejde med Jagtvejsprojektet om familiekurser, der bl.a. har fokus på tidlige indsatser. Dette arbejde ønskes videreført i nærværende helhedsplan. Samtidig er der behov for at formidle værdien af både de kommunale tilbud og de øvrige fritidstilbud til forældre således, at der skabes en forståelse for, at institutionerne i kraft af deres (social)pædagogiske kompetencer og deres myndighedsansvar, er vigtige for at sikre en god integration og nogle bedre muligheder for at hjælpe udsatte unge godt på vej i livet. Dermed vil nærværende helhedsplan bevæge sig fra at have hovedfokus på børn og unge mod et hovedfokus på familier.

Det er oplevelsen, at det store antal familier og andre beboere, der er udsatte, har brug for brobygning til kommunale tilbud samt rådgivning omkring børn, familieforhold og livssituation generelt. Endelig har nogle afdelinger en mindre gruppe beboere, der er misbrugere eller psykisk syge og derfor har brug for brobygning til relevante tilbud for målgruppen.

Halvdelen af de voksne beboere i afdelingerne er arbejdsløse eller uden for arbejdsstyrken, hvilket nemt kan give børn og unge et skævt indtryk af, hvad det vil sige at indgå i et samfund, når de ser, at det er ligeså normalt ikke at gå på arbejde, som det er at gå på arbejde. Derfor er der behov for en indsats rettet mod at oplyse og motivere børn og unge samt deres familier til at tage en uddannelse og illustrere for dem, hvor vigtigt et element uddannelse og job bør være i børn og unges fremtidsplaner.

De fleste af afdelingsbestyrelserne fungerer godt og gør et godt stykke arbejde i afdelingerne, mens få afdelinger oplever, at der i perioder enten ikke er en afdelingsbestyrelse, eller at afdelingsbestyrelsen har samarbejdsvanskeligheder eller andre udfordringer. Fælles for afdelingerne er, at det er rigtig svært at motivere de øvrige beboere til at give en hånd med for det fælles. Det smitter af på vedligeholdelsesniveauet, når ingen føler ansvar eller lyst til at engagere sig, og det skaber frustrationer i bestyrelserne. Derfor er der behov for at arbejde med naboskabet og beboerdemokratiet og skabe nye måder at rekruttere og fastholde frivillige på.

Der skal ikke arbejdes særskilt med en integrationsindsats, men pga. den meget store andel af indvandrere og efterkommere af indvandrere, vil der være et integrationsfokus indarbejdet i de andre indsatser.

3.4 Eksisterende projekter og potentielle samarbejdspartnere

De lokale fritids- og ungdomsklubber arbejder med en række projekter målrettet bestemte grupper af børn og unge. Desuden er der en række private aktører og foreninger, der arbejder med forskellige idræts- og kulturrelaterede projekter i bydelen, hvilket uddybes under de indsatser, hvor det er relevant.

Der er aftalt faglige netværk mellem helhedsplanerne på Nørrebro og de kommunale aktører, og yderligere skal der foregå samarbejde og sparring mellem medarbejderne under helhedsplanerne

på Nørrebro, hvor det er muligt og meningsfuldt. Øvrige relevante samarbejdspartnere nævnes under indsatsområderne.

4. Vision og overordnede mål

Den overordnede vision for den boligsociale helhedsplan er at gå sammen om at finde løsninger på de problemer, som afdelingerne oplever i dagligdagen. Det skal være løsninger, der forbedrer bo - og levevilkårene for beboerne og samspillet mellem beboerne i afdelingerne. Endvidere er det visionen at løfte beboernes kompetenceniveau, så de i større udstrækning end det er tilfældet i dag, kan løse de problemstillinger, de står overfor i deres liv.

Ved at arbejde med dette øges trygheden, så der bliver overskud og lyst til at indgå relationer med naboerne. Endvidere øges beboernes evne til at håndtere både egne og afdelingens udfordringer. Derved øges overskuddet til at deltage aktivt i livet i afdelingen, i bydelen og i det øvrige samfund.

For at visionen kan virkeliggøres skal der arbejdes hen mod følgende mål:

- At forbedre børn og unges muligheder i livet
- At udvikle og understøtte det frivillige arbejde, netværkene og demokratiet i afdelingerne
- At give familier og udsatte voksne ny viden og kompetencer

Hvert mål har et overordnet succeskriterium, der indikerer, om målene realiseres:

- Der skal registreres en stigning i antallet af afdelingernes børn og unge, der brobygges til institutioner, fritidstilbud, fritidsjobs eller uddannelse
- Der skal registreres en stigning i antallet af beboere, som involverer sig i aktiviteter i afdelingerne
- Hovedparten af de forældre, der arbejdes med i helhedsplanen, bruger deres nye viden og kompetencer til at tage hånd om deres udfordringer

Måling på succeskriterier

Det samlede tal på børn, der brobygges samt aktive beboere, fremkommer ved en sammentælling af målingerne på flere af de nedenstående aktiviteter (og dertilhørende succeskriterier), som løbende foretages gennem helhedsplanperioden. Måling på forældrenes udvikling foretages via registrering (af nye aktiviteter i familiernes liv) samt gennem opfølgende samtale og interview med deltagerne.

5. Indsatserne

Indsatserne vil bygge videre på det forebyggende arbejde, der er etableret i den tidligere helhedsplan med særligt fokus på udsatte familier samt børn og unge. Der skal arbejdes med brobygning, tryghedsskabende indsatser og med at løfte kompetenceniveauet hos forældre, der hvor der er brug for, at familielivet styrkes.

Der vil ikke være en selvstændig kommunikationsindsats, men det er sekretariatslederens ansvar, at aktiviteterne under helhedsplanen formidles til beboerne, blandt andet via husstandsomdelte nyhedsbreve, hjemmeside, Facebook mv.

5.1 Børn, unge og familier

Problemkompleks

Afdelingsbestyrelserne og medarbejderne under den tidligere helhedsplan oplever et forholdsvist stort antal familier, der har brug for støtte og råd til at håndtere egne udfordringer og udfordringer i familielivet. Det drejer sig om alt fra ønsket om at ændre kost- og motionsvaner samt at få viden om livsstilssygdomme til ønsket om at tilegne sig viden om børneopdragelse, unges livsstil, misbrug eller at få råd om, hvordan man tackler en mistanke om, at ens barn er på vej ud i kriminalitet. En del af disse familier har brug for støtte og et kompetenceløft, så de kan hjælpe deres børn og unge til at få et godt liv. Dette betyder, at der ligeledes er et stort antal børn og unge, der har brug for støtte og råd, og at en del af disse børn og unge er utilpassede, kriminalitetstruede og overladt helt eller delvis til sig selv i deres fritid. Via familiekursusforløb og forældrerettede caféarrangementer vil denne helhedsplan i langt højere grad end den tidligere arbejde på at styrke forældrekompetencer i forhold til at forbedre familielivet og støtte børnene. Dette sker, da det er erfaringen, at det er meget vanskeligt at skabe ændringer i børnenes liv uden, at der samtidig arbejdes målrettet med ændringer i forældrenes liv. Endvidere har børnene brug for deres forældres forståelse og opbakning for at kunne fortage positive valg i deres liv. Endelig giver arbejdet med forældrene mulighed for at arbejde med en tidlig indsats, der kan forhindre den negative adfærd, der i dag ses hos en større gruppe af børnene i afdelingerne.

Mål

Det er målet at styrke forældrenes kompetencer i forhold til at støtte deres børn og forbedre familielivet. At styrke forældrekompetencerne handler på den ene side om, at forældrene får viden om det lokalsamfund, de og deres børn vokser op i, samt opfordres og motiveres til at blive en aktiv del af. På den anden side handler forældrekompetencer om samspillet internt i familien, hvor børnene får den rette balance mellem omsorg, stimulering og værdisætning. Endvidere skal børn og unge tilbydes råd, støtte og aktiviteter, der dels virker som et alternativ til uhensigtsmæssig adfærd, som for eksempel hærværk og kriminalitet, og dels forbedrer deres muligheder i livet.

Succeskriterier

- Der afholdes årligt et familiekursusforløb med minimum 10 deltagende familier

- Der afholdes årligt 8 caféarrangementer med minimum 15 deltagere pr. gang
- Der brobygges årligt 25 børn til en organiseret fritidsaktivitet

Måling på succeskriterier

Antallet af deltagere, børn som brobygges og afholdte arrangementer registreres og sammentæles løbende gennem helhedsplansperioden.

Aktiviteter

- Familiekurser
- Brobygning af børn og unge
- Foreningsguidning

5.1.1 Familiekurser

Problemkompleks

Mange af de børn og unge, som udviser en utilpasset adfærd i boligafdelingerne, samt mangler en tilknytning til institutionslivet, kommer fra familier, som har svært ved at takle dem i hjemmet, og som mangler grundlæggende viden omkring børneadfærd, opdragelse, job og uddannelse, sundhed, normer og værdier i lokalsamfundet og i samfundet generelt. Familiekurserne, herunder caféarrangementerne, skal være et tilbud til disse familier, hvor de kan få den fornødne viden til bedre at kunne takle deres børn i hverdagen samt blive en del af et netværk med andre familier.

Der har siden 2005 været afholdt familiekurser i Telemarksgadekvarteret på Amager (der er en del af den nuværende helhedsplan for Sundholmskvarteret) ud fra en erkendelse af, at man er nødsaget til at få fat i forældrene, hvis man skal ændre børns og unges uhensigtsmæssige adfærd. Kurserne trækker oprindeligt på erfaringer fra et lignende SSP-projekt, der blev gennemført på Indre Nørrebro i 2003.

Erfaringerne fra Sundholmskvarteret viser, at det er muligt at påvirke selv de forældre, der er i en tilstand af resignation og få dem til aktivt at forsøge at påvirke deres børn i en positiv retning. Endvidere er det lykkedes at motivere forældre til at begynde på sprogskole, ligesom flere har haft konstruktive møder med lærerne på deres børns skoler eller har været på besøg i nærliggende fritids- og ungdomsklubber og har meldt deres børn ind. Herudover er det erfaringen, at der er et stort behov for viden om familieforhold, herunder børneopdragelse samt viden om skoler, institutioner, kommunen og samfundet generelt.

Det er erfaringen både fra helhedsplanen i Holmbladsgadekvarteret og i Mimersgadekvarteret, at der er mange forældre, hovedsageligt kvinder, der efterspørger den viden, som formidles på familiekurserne, herunder viden om sundhed, kost og livsstilssygdomme.

Målgruppe

Målgruppen for aktiviteterne er boligafdelingernes udsatte familier og familier med svag tilknytning til det danske samfund samt forældre til udsatte og/eller kriminalitetstruede børn, der har brug for råd eller støtte til at håndtere børnene og familielivet. Det vurderes, at målgruppen for familiekurserne udgør 40-50 familier med minimum ét barn i alderen 6-14 år, mens målgruppen for caféarrangementerne forventes at udgøre 60-70 familier med børn i alderen 0-18 år (dette er inkl. målgruppen for familiekurserne). Heraf forventes 40 familier at deltage i familiekurset i løbet af helhedsplanperioden, mens 50 familier forventes at deltage ved caféarrangementerne.

Mål

Målet er, at de deltagende forældre gennem kurserne tilegner sig viden og kompetencer, som gør dem i stand til at tackle de udfordringer, de har i forhold til deres eget liv og deres hverdagsliv med børn. Herunder skal den nye viden, forældrene tilegner sig, motivere dem til at tage ansvar for deres børns skole- og fritidsliv og få dem til at deltage i forældremøder på skolen og fritidsinstitutionerne og overvære deres børns idrætskampe. Herigennem opnår de også selv at blive en del af et netværk i lokalområdet. Det er samtidig håbet, at familierne efterfølgende vil indgå aktivt i de øvrige aktiviteter under helhedsplanen og bidrage som frivillige, eksempelvis i børne- og ungeindsatsen, ligesom det er håbet, at de vil deltage i beboermøderne i boligafdelingen.

Succeskriterier

- Ud af de 10-12 familier, der deltager i familiekurset, gennemfører 90 % af familierne kurset
- 50 % af forældrene i familiekurset har deltaget i minimum én anden aktivitet i boligområdet
- 50 % af deltagerne ved caféarrangementerne deltager mere end en gang

Måling på succeskriterier

De ansvarlige for familieaktiviteterne står for registrering af deltageraktiviteten.

Indhold og praksis

Familiekurserne sammensættes således, at der både er længerevarende forløb på ca. fem måneder med mindre grupper på 10-12 udvalgte familier samt enkelte kursusgange for en større og bredere gruppe af forældre. Sidstnævnte vil få karakter af åbne caféarrangementer. Endvidere vil der være aktiviteter for børnene og de unge.

Det første familiekursus forventes påbegyndt i sensommeren 2014. Forud for familiekurset ligger der en tilrettelæggelses- og rekrutteringsfase. Den ansvarlige for familiekurset skal på baggrund af en opsøgende indsats og sit kendskab til områdets beboere udpege og invitere de familier, som skal deltage i kurserne. Erfaringer fra lignende indsatser viser, at en kombination af mere eller mindre ressourcerstærke/svage familier kan være med til at styrke kursets indhold og resultater. Målgruppen *familier med børn i alderen 6-15 år* er valgt, da ønsket er at køre forløb med særligt

fokus på de problemstillinger og udfordringer, der knytter sig til lige netop denne aldersgruppe. Kurset har en varighed på ca. fem måneder og gennemføres en gang om året i hele helhedsplanperioden. Perioderne mellem kursusforløbene bruges til opfølgning på familierne fra de forrige kursusrunder samt planlægning og rekruttering til næste kursusrunde. Herudover kan den ansvarlige for familiekurserne understøtte initiativer fra kursusdeltagere imellem kursusrunderne, herunder de førømtalte familieaktiviteter. Selve familiekurset består i, at familierne inviteres og motiveres til at deltage i et kursusforløb over ca. fem måneder med fremmøde ca. to aftener og to weekenddage om måneden. Forløbet består hovedsageligt af undervisnings- og debataftener for forældrene, men der vil også være sociale og kulturelle arrangementer for hele familien samt aktiviteter for børn og unge. Emnerne vil være; børns udvikling, børneopdragelse, skole, fritidsinstitutioner og idrætsklubbers forventninger til forældrenes involvering, viden om mulighederne i lokalområdet og samfundet mere overordnet, sundhed, mulighederne for at komme i job og uddannelse samt opbygning af sociale netværk. Kurserne tilrettelægges med fagligt input fra relevante kommunale parter jf. kontrakterne. I løbet af familiekurset afholdes der en weekendtur for alle familierne, hvor der for det første arbejdes med at ryste familierne sammen og derved styrke deres sociale netværk i kvarteret. For det andet skal turen bruges til at arbejde intensivt med dem over tre dage således, at deres kompetencer styrkes.

I forbindelse med familiekurserne kan der etableres en mentorordning, såfremt der er interesse herfor. Denne kan give forældrene vejledning og kontakt til en lokal ressourceperson med det formål yderligere at styrke deres kompetencer i forhold til familieliv og børneopdragelse.

De første caféarrangementer forventes påbegyndt i begyndelsen af 2014. Disse vil have fokus på de samme temaer som familiekurserne. Dog adskiller de sig ved, at caféarrangementerne har fokus på børn helt fra 0 til 18 års alderen, hvorfor småbørns- og sene teenageproblemer også vil kunne tages op her. Temaerne vil blive udvalgt efter en vurdering af de aktuelle behov i afdelingerne. Modsat familiekurserne er caféarrangementerne åbne arrangementer, hvor familierne kommer efter interesse for det pågældende emne. Tanken med caféarrangementerne er at nå en større gruppe af beboere, end det er muligt med familiekurserne, samt at skabe et forum for behandling af lokale emner og problemstillinger, som eksempelvis problemer med unge, kriminalitet, utryghed m.v. Samtidig giver caféarrangementerne mulighed for at danne netværk mellem familierne, hvilket giver et tilhørsforhold til afdelingerne.

For at skabe positive relationer til de familier, der arbejdes med under indsatsen, ønskes der fortsat familieudflugter, som har fokus på læring samt det at bruge byens rum og de mange gratis tilbud og aktiviteter. Eksempelvis ture til sports- og legepladser, job- og uddannelsesmesser mv. Dette vil endvidere kunne styrke dannelsen af familienetværk samt relationer imellem beboerne.

Samarbejdsrelationer

Der er indgået aftale med SOF om, at de kan orientere om Familierådgivningen og bidrage med faglige tematiske oplæg, mens der er indgået aftale med SUF om, at Forebyggelsescentret Nørrebro bidrager med input om Sundhed på dit Sprog, motionstilbud og information om rygestoptilbud mv. Endvidere er der indgået aftale med BUF om, at sundhedsplejersken bidrager med input til temamøder, mens Børn og Ungdom Nørrebro bidrager med tilbagevendende oplæg om fritidshjem og klubtilbud i området samt UU vejledning og Ungdomsskolen. Endeligt vil ØFK, Borgerservice,

deltage med henblik på. at udstede og undervise i NemID og holde oplæg om sociale ydelser, pligter og rettigheder.

Der ønskes ligeledes at få undervisere ud fra det lokale SSP-udvalg (skole, socialforvaltning og politi samt fritids- og ungdomsklubber) samt fra lokale idrætsforeninger. Der er endvidere ønske om at indgå et samarbejde med, Nørrebro foreningsguider og Jobcenter Skelbækgade, som vil kunne bidrage med foredragsholdere og generel sparring. Derudover ønskes der et samarbejde omkring familiekurserne med Osråmhuset. Herudover kan der inviteres andre oplægsholdere, i tilfælde af særlige interesser hos beboerne. Som afslutning på kursusforløbet afholdes der individuelle møder med forældrene om, hvordan de fremadrettet kan involvere sig i deres børns skole-, fritids- og arbejdsliv samt, hvordan de evt. kan involvere sig i aktiviteter i boligafdelingen og eventuelt komme i beskæftigelse.

I forhold til at rekruttere familierne er det væsentligt, at familiekursuslederen er i dialog med såvel afdelingsbestyrelser som ejendomsbestyrere, da de ofte er de første til at opdage, når der er problemer i familierne. Samtidig vil det også være naturligt, at der er et tæt samarbejde med børn- og ungemedarbejderen, der også kommer til at have en god føling med, hvem de udsatte familier er.

Medarbejderressourcer

Der ansættes en familie- og beboerrådgiver, som skal bruge 16 timer om ugen på aktiviteten. Familie- og beboerrådgiveren vil få assistance fra helhedsplanens sekretariatsleder, som afsætter 5 timer om ugen til aktiviteten.

Forankring

Det forventes ikke, at aktiviteten fuldt ud kan forankres i kommunalt regi, men det forventes, at samarbejdet kan bidrage til at øge og udvikle kommunens kendskab til og metoder i arbejdet med udsatte familier. Dermed kan dele af aktiviteten forankres.

5.1.2 Brobygning af børn og unge

Problemkompleks

En stor del af boligafdelingernes børn og unge har på den ene eller anden måde behov for hjælp og støtte. Mange børn deltager ikke i aktiviteter efter skoletid, hvad enten der er tale om fritidsklubber, ungdomsklubber eller det organiserede fritidsliv. Mange børn er derfor i større eller mindre grad overladt til sig selv i boligområderne. Samtidig er der mange børn, som har et begrænset bevægelsesmønster, hvilket gør det svært for dem at deltage i aktiviteter, som ligger længere væk fra boligområdet.

Boligafdelingernes børn og unge går på mange forskellige skoler i københavnsområdet, herunder ikke kun de lokale kommunale skoler, men også private skoler, som ligger længere væk fra afdelingerne. Det betyder, at der ikke nødvendigvis er et naturligt sammenhold blandt børn og unge i kvartererne, som afdelingerne er en del af.

En mindre del af de unge voksne over 18 år er stadig hjemmeboende og har brug for hjælp, vejledning og støtte. På mange måder er denne gruppe den største enkeltårsag til utryghed, hærværk og konflikter i boligområderne. En del af de unge i denne gruppe bor hjemme til langt op i tyverne, og grundet lejlighedernes begrænsede størrelse, kombineret med en del af forældrenes traditioner for, at de unge mænd ikke skal opholde sig i hjemmet med deres venner betyder, at de har behov for, at mødes andre steder. Denne gruppe unge er en del af en større gruppe af unge mellem 16-24 år, der ikke finder de eksisterende klubber/18 + centre og fritidstilbud attraktive eller ikke kan overskue at bruge dem pga. konflikter mellem ungegrupper i bydelen eller manglende sociale ressourcer. Tilsammen betyder disse forhold, at ungegruppen presser og truer helhedsplanens medarbejdere, afdelingsbestyrelserne og boligorganisationerne for at få lokaler stillet til rådighed i boligområderne. Endvidere indtager de fællesrum og kældre og bruger dem til at samles, ryge hash og overnatte. Denne situation opleves utryg for både afdelingsbestyrelserne og de øvrige beboere og er kilde til konflikter mellem beboerne og klager til boligorganisationerne. Det skal tilføjes, at en del af de unge skaber utryghed i afdelingerne pga. deres truende adfærd og sprogbrug samt, fordi de færdes i større grupper i og omkring afdelingerne.

Målgruppen

Aktivitetens målgruppe er børn og unge mellem 6-24 år, der har brug for støtte, råd eller brobygning til institutioner, fritidsliv og uddannelse samt børn og unge, der har brug for voksenkontakt som følge af, at de kommer fra udsatte familier. Målgruppen anslås til at udgøre 120 børn og unge. Heraf forventes det, at der skabes kontakt til 100 samt, at der pr. år brobygges 15 børn og unge til relevante fritidstilbud.

Mål

Aktivitetens mål er at forbedre børn og unges muligheder for at få et aktivt fritidsliv samt uddannelse og job. Endvidere er det målet at inddrage børn og unge i aktiviteter, der kan give dem interesse i det omkringliggende samfund og mod på at bruge byens tilbud.

Succeskriterier

- 15 børn og unge brobygges årligt til enten en kommunal SFO/fritidshjem, fritids- eller ungdomsklub
- Efter seks måneder er 50 % af de brobyggede børn stadig tilknyttet tilbuddet
- I samarbejde med ungdomsklubberne afholdes minimum 4 årlige aktiviteter, hvor minimum 8 af afdelingernes unge deltager pr. gang
- Der er ikke længere problemer med unge, der opholder sig i kældrene

(Succeskriterier for brobygning til foreningsliv indgår under aktiviteten 5.1.3 Foreningsguidning)

Måling på succeskriterier

Registrering af brobygning, tilknytning til tilbud samt afholdte aktiviteter foretages jævnligt igennem helhedsplansperioden af den ansvarlige for aktiviteten. Til måling af det fjerde succeskriterium foretages årligt samtaler/interview med afdelingsbestyrelserne og ejendomsfunktionærerne.

Indhold og praksis

Projektet omfatter aldersmæssigt en meget bred gruppe af børn og unge, som vil afspejle sig i de meget forskellige aktiviteter, som udvikles og tilbydes under aktiviteten. Fælles for aktiviteterne er dog, at de skal fungere som platform for en social indsats. De skal således virke relationsskabende samt opbygge en tillid imellem afdelingernes børn og unge og den boligsociale medarbejder. Med det udgangspunkt kan der arbejdes mere målrettet på at brobygge målgruppen til kommunale institutioner og/eller det organiserede fritidsliv på Nørrebro. I de eksisterende helhedsplaner er der gode erfaringer med at opbygge relationer til børn og unge mellem 6-17 år gennem både aktiviteter i og uden for afdelingerne, herunder også aktiviteter, der er målrettet piger. I denne helhedsplan vil aktiviteterne i afdelingerne bestå af leg, boldspil, snobrød m.v., mens aktiviteterne udenfor afdelingerne vil være f.eks. sportsaktiviteter, fisketure eller ture til naturcentre, svømmehaller, biblioteker m.v. Ved aktiviteter i eller udenfor afdelingerne eller i brobyggende sammenhæng, vil der altid, der hvor det giver mening, være en boligsocial medarbejder til stede

Med udgangspunkt i det meget lave uddannelsesniveau vil en af aktiviteterne i afdelingerne være minimum én årlig uddannelsesdag for børn mellem 14-17 år. Uddannelsesdagen vil blive afholdt i samarbejde med familiekurset. På denne dag kan afdelingernes børn og forældre få råd og vejledning om forskellige uddannelsestilbud.

Det er endvidere forventningen, at aktiviteterne vil bidrage til at etablere positive sociale netværk, på tværs af de grupperinger, der findes blandt børn og unge. Disse netværk kan forbygge, at børnene senere i deres ungeliv ikke føler, at de kan bevæge sig rundt blandt andre unge i bydelen. Samtidig skal aktiviteterne gøre det naturligt for børnene at komme ud af nærmiljøet og bruge den omkringliggende by. Dette er vigtigt at lære børnene tidligt, da erfaringen er, at udsatte unge har vanskeligt ved at overskue at benytte tilbud, der ligger udenfor deres nærmiljø.

For at styrke relationen og kommunikationen med børnene skal der findes børn og unge, der kan fungere som ambassadører for deres egen afdeling. Deres opgave bliver at være talerør for børn og unge i afdelingen, således at børn - og ungedarbejderne ved, hvad der sker i de forskellige børn - og ungegrupper. Samtidig skal børnene viderebringe information om aktiviteter til børn og unge og samle dem til aktiviteterne i helhedsplansregi.

På baggrund af, at de udsatte og kriminalitetstruede unge mellem 16-24 år fylder forholdsmeget i boligafdelingerne, er der brug for en indsats for målgruppen. Det er erfaringen, at en boligsocial indsats ikke kan løfte denne opgave alene, men at medarbejderne kan være vigtige medspillere. Da problemet med denne gruppe er meget komplekst, indledte den foregående helhedsplan i foråret 2013 et tættere samarbejde med ungdomsklubberne, Nørrebro Idrætsråd, Hotspot og 2200 Kultur omkring gruppen af unge mellem 14-17 år. Det er aftalt med BUF, at de eksisterende klubber i højere grad samarbejder med helhedsplanerne, de øvrige foreninger m.v. Tanken er, at klubberne, helhedsplanens medarbejdere og øvrige interessenter i bydelen i langt højere grad end det tidligere har været tilfældet, skal samarbejde omkring konkrete aktiviteter for unge. Eksempelvis

skal medarbejderne samarbejde om aktiviteter både i boligområderne og i klubberne således, at de unge med tiden bliver så vant til at gøre brug af klubberne, at de helt kan brobygges til klubberne. For at opnå dette, er det tanken, at de unge skal involveres i ideer til, hvad der kan gøre klubberne mere attraktive for dem. Endvidere er det tanken, at der kan laves eksempelvis kvindeaktiviteter i klubberne på afgrænsede tidspunkter således, at forældrene også får et godt kendskab til klubberne og derved kan se formålet med, at de unge benytter klubberne. Det er ønsket at arbejde videre med dette initiativ i nærværende helhedsplan. Der ønskes på lignende måde at etablere et samarbejde med 18+ centrene, Hotspot og gadeplansindsatsen m.v. omkring ungegruppen, så der i fællesskab kan arbejdes på at brobygge denne gruppe til relevante tilbud uden for boligafdelingerne.

Samarbejdsrelationer

Overordnet skal samarbejdet med KFF, BUF, 18+ centre og skolerne styrkes, så man i fællesskab kan finde en model, der sikrer, at helhedsplanens medarbejdere har mulighed for at guide børn og unge til klublivet.

Der ønskes at etablere et samarbejde med KFF omkring udviklingen af tilbud til målgruppen i samarbejde med Osramhuset. Der skal endvidere samarbejdes med de øvrige helhedsplaner på Nørrebro om fælles aktiviteter, så børn og unge mødes på tværs af boligområderne.

Det skal samarbejdes med BUF i forhold til strategien om at få flere børn og unge i fritids- og ungdomsklubber. Herunder fritidsklubberne Samuelsgården og FUN samt ungdomsklubberne FUN, First Floor og RCYN. FUN og First Floor har aktiviteter, der skal give de unge en meningsfuld hverdag og vejledning i forhold til uddannelse og job. Ligesom personalet skal have kontakt til medlemmernes forældre for at give dem et indblik i, hvilke tilbud deres børn bruger i fritiden. First Floor har endvidere en pigeklub, der henvender sig til unge piger under 18, som ønsker et værested kun for dem. Der har de blandt andet mulighed for at få rådgivning omkring uddannelse og job, men også bare hænge ud, snakke, se tv, deltage i sportsaktiviteter eller fælles rejser og ekskursioner.

Der skal endvidere brobygges til Feriecamp samt fodboldklubben FC Thors, der er startet som et initiativ under Helhedsplanen i Mimersgadekvarteret. Fodboldklubben FC Thors består af en gruppe unge drenge i 18+ kategorien. Klubben er etableret som en forening, der drives af de unge selv, bl.a. helhedsplanens tidligere eventkoordinatorelev.

Det er yderligere planen fortsat at deltage i arbejdsgrupperne under SSP- udvalget, da dette giver god mening i forhold til det kriminalitetsforebyggende arbejde i boligområderne.

Der skal endvidere arbejdes tæt sammen med 2200 kultur omkring brobygning til aktiviteter i Nørrebrohallen, der udover at fungere som sportshal også fungerer som Ydre Nørrebros Kultur- og medborgerhus og tilbyder lokaler til møder, konferencer, koncerter, udstillinger og levende musik i sportscafeen. Nørrebrohallen tiltrækker folk fra hele København, men især prøver hallen at tiltrække områdets beboere, både børn og unge samt ældre, der ønsker idræt og kulturelle tilbud.

Medarbejderressourcer

Der ansættes en børn - og ungedarbejder, som skal bruge 15 timer om ugen på aktiviteten.

Forankring

Metoder, erfaringer og aktiviteter forankres i BUFs og KFFs praksis gennem det konkrete samarbejde.

5.1.3 Foreningsguidning

Problemkompleks

Mange af børnene i afdelingerne deltager ikke i fritidstilbud efter skole, hvilket betyder, at de bruger deres fritid i boligområderne. Mange familier med anden etnisk baggrund end dansk har hverken kendskab til den danske foreningskultur eller en tradition for medlemskab i en idrætsklub. Det er derfor ikke særligt naturligt for børn fra disse familier at opsøge idrætsforeninger, og de er heller ikke tiltrukket af det formaliserede foreningsliv, som de fleste idrætsstilbud tilhører. Dette ønskes der af flere årsager ændret på. Dels vil foreningslivet give børnene mulighed for en sundere og mere indholdsrig hverdag, dels mulighed for en kvalificeret voksenkontakt og endelig muligheden for at møde andre børn fra mere ressourcestærke familier.

Målgruppe

Aktiviteten har fokus på alle afdelingernes børn og unge, der ikke er medlem af en idrætsforening eller et andet fritidstilbud. Det vurderes, at målgruppen udgør 150 børn og unge, hvoraf 100 forventes at blive brobygget i løbet af helhedsplanperioden.

Mål

Det er målet at guide/brobygge afdelingernes børn og unge til en idrætsforening eller et andet fritidstilbud for at give dem et positivt og aktivt fritidsliv og derved mindske uhensigtsmæssig adfærd i afdelingerne.

Succeskriterier

- Ud af de 25 børn som årligt brobygges til en fritidsaktivitet i en forening, er 70 % stadig tilmeldt fritidsaktiviteten efter et halvt år
- I samarbejde med Nørrebro Idrætsråd afholdes minimum 4 årlige sportsarrangementer, hvor minimum 10 af afdelingernes børn eller unge deltager pr. gang

Måling på succeskriterier

Den ansvarlige for aktiviteten følger op på og registrerer børnenes tilknytning til fritidsaktiviteterne, antallet af årlige arrangementer samt deltagere.

Indhold og praksis

Ud fra sit kendskab til afdelingernes børn og unge, arbejder helhedsplanens børn - og ungededarbejder på at inspirere og brobygge dem, som har behov. Der aflægges eksempelvis inspirationsbesøg i foreninger, inddrages forældre og organiseres, så tilmeldingerne kan være ved, så længe som muligt.

Foreningsguidningen kommer til at foregår i et tæt samarbejde med Nørrebro Idrætsråd. Der er som tidligere nævnt gode erfaringer med at igangsætte sportsaktiviteter for børn og unge mellem 6-17 år både i og uden for afdelingerne. Aktiviteterne har det formål at skabe relationer og tillidsforhold til børnene, som gør at brobygningen til det organiserede fritidsliv kan finde sted. Aktiviteterne planlægges og udføres i et samarbejde med Nørrebro Idrætsråd. Det er således planlagt, at børn- og ungededarbejderen samt sekretariatslederen mødes halvårligt med Nørrebro Idrætsråd, hvor der udarbejdes en handlingsplan for det kommende halve års aktiviteter. KFF deltager på møderne for at understøtte processen samt for at sikre videndeling og evt. kobling til andre aktiviteter.

Samarbejdsrelationer

Der samarbejdes med Nørrebro Idrætsråd og i mindre grad med KFF.

Medarbejderressourcer

Børn - og ungededarbejderen bruger 8 timer pr. uge på aktiviteten.

Forankring

Samarbejdet med de lokale idrætsforeninger vil bidrage til kompetenceudvikling af foreningerne, hvilket betyder, at metoder og viden forankres i foreningerne.

5.2 Uddannelse, beskæftigelse og erhverv

Problemkompleks

Afdelingerne har som tidligere nævnt et stort antal beboere udenfor arbejdsmarkedet samt et lavt uddannelses- og indkomstniveau, hvilket betyder, at afdelingernes børn og unge vokser op med en erfaring om, at det er lige så almindeligt ikke at have et arbejde, som at have et arbejde. Hvis den negative sociale arv i forhold til uddannelse og beskæftigelse skal brydes, er det vurderingen, at der skal arbejdes med børnene så tidligt som muligt. Derfor ønskes en mindre beskæftigelsesindsats, der primært skal have fokus på børn og unge og deres motivation samt muligheder for at styrke egne kompetencer igennem lommepenge- eller fritidsjob, lektiecaféer og mentorforløb. Det er endvidere antagelsen, at disse aktiviteter vil have en positiv indvirkning på børn og unges adfærd i afdelingen.

Mål

Det er overordnet målet at øge beboernes kompetencer og muligheder indenfor uddannelse, beskæftigelse og tilknytning til arbejdsmarkedet. Det er endvidere målet, at dette skal have en positiv effekt på børn og unges adfærd i afdelingerne således, at de får et større ejerskab for afdelingen og en bedre relation til de folk, der arbejder i afdelingerne.

Succeskriterier

- 20 unge beboere hjælpes årligt via en fritidsjobindsats i job, fritidsjob eller praktik
- Endvidere motiveres og hjælpes 5 unge årligt videre fra et lommepengehold til et ordinært fritidsjob
- Områdets lektiecafé holdes fortsat åben to eftermiddage/aftener om ugen
- 5 unge beboere gennemfører årligt et mentorforløb og rådgives i forhold til uddannelsesforløb eller uddannelsesvalg

Måling på succeskriterier

De ansvarlige for aktiviteterne registrerer deltagere og aktiviteter igennem hele helhedsplanperioden og foretager sammentællinger på årsbasis.

Aktiviteter

- Lommepengeprojekt
- Fritidsjobs
- Lektiecafé
- Mentorordning

5.2.1 Lommepengejobs

Problemkompleks

Flere af afdelingerne har, som tidligere nævnt, problemer med børn og unge, som udviser en uhensigtsmæssig adfærd, udøver hærværk og skaber utilfredshed og utryghed i boligafdelingerne. Der ønskes derfor igangsat et lommepengeprojekt, som kan aktivere de unge, skabe et større ejerskab og medansvar for fællesområderne, samt understøtte en bedre relation mellem områdets børn og unge, de ansatte i driften og den boligsociale helhedsplan.

Målgruppe

Målgruppen for indsatsen er børn og unge mellem 10-14 år, som har en uhensigtsmæssig adfærd i afdelingerne, er med til at skabe utilfredshed og utryghed og har brug for positive aktiviteter i hverdagen. Målgruppen anslås til at udgøre 50 børn og unge, hvoraf 40 forventes at deltage i et lommepengeprojekt i løbet af helhedsplanperioden.

Mål

Det overordnede mål med indsatsen er at involvere børn og unge i det arbejde, som ejendomsfunktionærer og andre udfører for at vedligeholde afdelingerne og dermed give dem en større forståelse for, at det er et fælles ansvar at passe på sit boligområde. Med de rammer projektet tilbyder, vil det også kunne give de unge en forsmag på det at have et fritidsjob og dermed motivere og modne dem i retning af det ordinære arbejdsmarked. Derudover skal projektet understøtte, at der skabes gode relationer mellem afdelingernes børn, de ansatte i driften og det boligsociale sekretariat, og på den måde støtte godt op om de af helhedsplanens øvrige indsatser, der er rettet mod børn og unge.

Succeskriterier

- Der afholdes min. 1 årligt lommepengeforløb á min. 5 gange, og mindst 10 børn og unge gennemfører årligt et lommepengeforløb

Måling på succeskriterier

Antallet af børn, som gennemfører et lommepengeforløb, registreres og sammentæles for helhedsplansperioden.

Indhold og praksis

Der etableres et lommepengeprojekt, som aktiverer børnene og inddrager dem i områdets vedligeholdelse, renholdelse og mindre projekter i afdelingerne f.eks. plante projekter. Udover fysisk renoivering og vedligeholdelse vil opgaverne bestå i legepatruljer, medhjælp ved sociale arrangementer samt andre aktiviteter, som kan være med til at skabe sammenhold i afdelingerne. Børnene vil blive aflønnet med udflugter, som kan være med til at understøtte et positivt fritidsliv. Disse afholdes efter hver fjerde arbejds gang, altså ca. en gang om måneden. Der vil blive igangsat minimum to lommepengehold om året, men da der er forskel på behovet og ressourcerne i de enkelte afdelinger, vil det ved projektstart fastlægges, hvor og hvordan projekterne bedst organiseres.

Samarbejdsrelationer

Projektet udføres i et samarbejde med VIBOs og 3Bs ejendomsfunktionærer og afdelingsbestyrelser.

Medarbejderressourcer

Børn - og ungedarbejderen bruger 2 timer om ugen på lommepengeaktiviteten.

Forankring

Det er på nuværende tidspunkt ingen planer om at forankre aktiviteten.

5.2.2 Fritidsjobindsats

Problemkompleks

Mimersgadekvarteret har fortsat udfordringer med børn og unges adfærd i boligområderne, og en del af disse udfordringer knytter sig til, at de mangler positive udfoldelsesmuligheder i deres fritid, samt positive rollemodeller. De unge hænger som regel ud med andre unge, der heller ikke går i fritids- eller ungdomsklub, eller er tilknyttet andre etablerede fritidstilbud. Der er ofte tale om børn og unge, der mangler opbakning og støtte fra de voksne omkring dem. En del af disse unge har endvidere sociale problemer med i bagagen, hvilket tilsammen kan medføre, at de bliver marginaliserede i forhold til uddannelsessystemet og senere arbejdsliv. Når det lykkes at få boligområdets unge beskæftiget med noget meningsfuldt, har det desuden ofte en meget synlig og umiddelbar positiv effekt på boligområdet i form af mere ro og dermed øget tryghed for områdets øvrige beboere. Der er således flere gode grunde til at gøre en særlig indsats for at hjælpe de unge fra boligområderne til at få et fritidsjob.

Målgruppe

Projektets primære målgruppe er børn og unge i alderen 14-17 år, som af forskellige årsager har vanskeligt ved selv at skaffe sig et fritidsjob, eller som har brug for ekstra motivation og støtte til jobsøgningsprocessen. Målgruppen anslås til at udgøre mellem 125 - 150 børn og unge, hvoraf 100 forventes at modtage støtte og vejledning i løbet af helhedsplanperioden.

Mål

Projektets formål er gennem tilbud om fritidsjob at udvikle og styrke de unge, der ellers risikerer at blive tidligt marginaliseret i forhold til arbejdsmarkedet og uddannelsessystemet. Ved at give de unge, der hænger ud i boligområdet, noget positivt og konstruktivt at bruge deres fritid til, er det endvidere formålet at skabe øget tryghed i boligområdet. De samlede mål for projektet er:

- At børn og unge får den nødvendige hjælp og støtte til at få og fastholde et fritidsjob
- At børn og unge gennem projektet tilbydes fritidsjob, der kan medvirke til at afklare deres fremtidige job - og uddannelsesvalg
- At børn og unge får et større netværk, øget selvværd og kompetencer til senere selv at søge fritidsjob

- At "fritidsjobberne" bliver positive rollemodeller for andre børn og unge i boligområdet

Succeskriterier

- At der årligt er 25 unge i målgruppen, der får den nødvendige vejledning, hjælp og støtte til jobsøgningsprocessen
- At der årligt er 20 unge i målgruppen, der enten får ordinært job, eller job via fritidsjobkonsulentens virksomhedsnetværk
- At to tredjedele af de 20 unge, som deltager i aktiviteten, fastholder et fritidsjob længere end 3 måneder

Måling på succeskriterier

Fritidsjobkonsulenten registrerer løbende antallet af unge som modtager vejledning og/eller får et fritidsjob.

Indhold og praksis

Aktiviteten består af tre primære aktivitetselementer. For det første visitering af unge til projektet, i samarbejde med de kommunale samarbejdspartnere så som UU-vejledere, skolelærere, klubmedarbejdere, opsøgende medarbejdere, m.fl. samt de boligsociale medarbejdere, som har en jævn ungekontakt. Samarbejdet omfatter motivation af og opfølgning på de unge, herunder både de unge, som søger arbejde og de, som er i arbejde. Der vil løbende være direkte kontakt til de ovennævnte samarbejdspartnere, og der skal etableres møder, hvor samarbejdet og metoderne debatteres og udvikles. For det andet består aktiviteten af vejledning, coaching, undervisning og opfølgning på de unge, som er med i aktiviteten. For det tredje består aktiviteten af virksomhedsopsøgende og vedligeholdende arbejde. Der skal opbygges og vedligeholdes et samarbejde med en lang række private og offentlige virksomheder. Derudover skal der samarbejdes med andre aktører på området, herunder Københavns Kommunes Beskæftigelsesindsats, ung i job m.fl.

Samarbejdsrelationer

For at sikre, at indsatsen når flest mulige unge, samarbejdes der med de boligsociale og kommunale medarbejdere, der er i jævn kontakt med unge fra boligområdet, herunder sekretariatsansatte, UU-vejledere, skolelærere, klubmedarbejdere, gadeplansmedarbejdere m.fl. Derudover indgås et samarbejde med fritidsjobindsatsen i Skelbækgade i forhold til udbud af job samt visitering af unge, som ikke har behov for en særlig støtte i forhold til deres jobsøgningsproces. Endelig følger der en række samarbejdsaftaler med den virksomhedsopsøgende indsats, som foretages i projektet.

Medarbejderressourcer

Der ansættes en fritidsjobkonsulent, til at koordinere og løfte opgaven. Denne ansættes på fuld tid og skal deles mellem Mimersgadekvarteret og det boligsociale projekt for Lundtoftgade. Konsu-

lenten skal således dele sin arbejdstid ligeligt mellem de to områder og vil derfor kunne bruge, hvad der svarer til 18,5 timer pr. uge i Mimersgadekvarteret.

Forankring

Man kan forestille sig, at der på sigt i kommunalt regi blev oprettet en fremskudt beskæftigelsesindsats med fokus på unge og fritidsjobs som et supplement til det allerede eksisterende beskæftigelsestilbud for unge i Jobcenter Skelbækgade. Hvis det bliver tilfældet, vil indsatsen med fordel kunne forankres som en del af det kommunale arbejde i området. Gennem samarbejdet med klubberne vil det ligeledes være muligt at forankre en del af en praksis med relationsarbejde hos klubberne.

5.2.3 Lektiecaféer

Problemkompleks

Mange af afdelingernes børn og unge har et særligt behov for hjælp med lektier og uddannelsesvejledning. Det skyldes dels, at en stor andel er tosprogede og dels, at mange forældre i afdelingerne ikke kan hjælpe deres børn med skolearbejdet. Det betyder desværre, at alt for mange unge fra afdelingerne ikke får den lektiehjælp, de har brug for, samt at de ikke gør deres uddannelse færdig, endsiges kommer videre i uddannelsessystemet efter, de har afsluttet grundskolen.

Målgruppe

Målgruppen for indsatsen er afdelingernes børn og unge i grundskolealderen, der har brug for hjælp og støtte til deres skolearbejde. Det vurderes, at målgruppen udgør 120 børn og unge, hvoraf det forventes, at 50 vil benytte sig jævnt af lektiehjælpen i løbet af helhedsplanperioden.

Mål

Målet for indsatsen er at skabe et tilbud om lektiehjælp, som tilgodeser børnenes behov for hjælp og støtte, så de er bedre stillet i forhold til at gennemføre folkeskolen med en tilfredsstillende eksamen og senere hen gennemføre en ungdomsuddannelse mv.

Succeskriterier

- I gennemsnit deltager 15 børn pr. gang i den lokale lektiecafé
- 15 nye børn og unge guides årligt til et af områdets lektiecaféer

Måling på succeskriterier

Børn - og ungemedarbejderen sørger for, at der foretages registrering af lektiecaféens brugere ved hver åbningsgang.

Indhold og praksis

Der er allerede etableret en lektiecafé i VIBOs afdeling 127. Den bruges flittigt af områdets børn og unge i grundskolealderen og drives i et samarbejde med frivillige beboere og Ungdommens Røde Kors. Derudover tilbyder Nørrebro bibliotek lektiehjælp flere gange om ugen både for yngre og ældre skoleelever. Det er helhedsplanens opgave at sørge for, at det lokale tilbud i afdeling 127, som har åbent to gange ugentligt, fortsat understøttes og videreudvikles i den nye helhedsplansperiode. Derudover skal helhedsplanens medarbejdere guide og motivere relevante børn og unge, både til den lokale café og bibliotekets tilbud samt viderebringe information til områdets forældre.

Samarbejdsrelationer

Lektiecaféen drives i samarbejde med frivillige beboere og Ungdommens Røde Kors.

Medarbejderressourcer

Børn- og ungemedarbejderen bruger 2 timer om ugen på arbejdet omkring lektiecaféerne.

Forankring

Tilbuddet i afdeling 127 fungerer godt i dag, men kunne med fordel forsøges forankret i de lokale skoler, fritidshjem og klubber, der har med områdets børn og unge at gøre. Der er dog endnu ikke konkrete aftaler herom.

5.2.4 Mentorordning

Problemkompleks

En forholdsvis stor del af boligområdets unge mellem 16 og 25 år har problemer med at følge og gennemføre en uddannelse, og mange står udenfor arbejdsmarkedet. Hovedparten har anden etnisk baggrund end dansk, og det vurderes, at de har brug for tilknytning til voksne, som har erfaringer med at vælge og tage en uddannelse i Danmark, og som har et bredt netværk ud i forskellige dele af erhvervslivet. Ofte har deres private netværk/forældre ikke selv taget en uddannelse i Danmark, og mange af dem er som tidligere nævnt udenfor arbejdsmarkedet. Det vil derfor være gavnligt at etablere en mentorordning, som kan rådgive de unge i forhold til uddannelse og job og samtidig være med til at bryde den sociale arv.

Målgruppe

Unge mellem 16 og 25 år med anden etnisk baggrund end dansk, som har brug for støtte til at komme i gang med en uddannelse og/eller job. Målgruppen anslås til at udgøre 40 unge, hvoraf det forventes, at der skabes kontakt til 30, og at 5 unge pr. år gennemfører et mentorforløb.

Mål

Det overordnede formål er at bidrage til, at flere unge får en uddannelse og/eller kommer i job. Det er samtidig tanken, at uddannelse og jobs kan være med til at afholde unge fra at blive kriminalitetstruede.

Succeskriterier

- 15 af de unge, som har gennemført et mentorforløb, er blevet afklaret i forhold til valg af uddannelse og/eller fremtidigt job
- 10 af de unge, som har gennemført et mentorforløb, er i gang med uddannelse eller job

Måling på succes Kriterium

Den ansvarlige for aktiviteten følger op på de unge og registrerer deres aktivitet i forhold til uddannelse og job.

Indhold og praksis

For at støtte de unge er der indgået et samarbejde med Foreningen Nydansker om en mentorordning kaldet Københavns Erhvervsmentor. Mentorordningen støttes af Københavns Kommune. Mentorordningen er målrettet unge fra udsatte boligområder (mellem 16-25 år), som med tilknytning til projektet og en erhvervsmentor får tilbudt hjælp og viden om uddannelsessystemet og arbejdsmarkedet, hjælp til at skrive en jobansøgning, mulighed for at udvide sit netværk samt en fortrolig samtalepartner i op til et år.

Helhedsplanens børn- og ungemedarbejder skal sørge for at formidle tilbuddet til relevante unge i afdelingerne. Foreningen Nydansker sørger dernæst for at matche de unge med én af deres mentorer og følge op på mentor/ungeforholdet i op til et år efter indgåelsen af aftalen. Børn- og ungemedarbejderen følger ligeledes op på de unge og er derigennem med til at sikre, at forløbene består.

Det er aftalt, at børn- og ungemedarbejderen i samarbejde med mentorprojektet fastlægger en strategi for rekrutteringen og motiveringen af de unge ved projektstart. Samarbejdet forventes igangsat i efteråret 2013. Mentorprojektet hos Foreningen Nydansker har foreløbig bevilling frem til foråret 2014, men regner med at finde støtte til yderligere to år.

Samarbejdsrelationer

Der er indgået en samarbejdsaftale med Foreningen Nydansker - foreløbig frem til foråret 2014.

Medarbejderressourcer

Børn - og ungemedarbejderen bruger 3 timer om ugen på at bygge bro mellem relevante unge fra afdelingerne og ovennævnte mentortilbud.

Forankring

Indsatsen forventes ikke forankret.

5.3 Udsatte grupper

Problemkompleks

Erfaringerne fra den eksisterende helhedsplan peger på et behov for en opsøgende indsats, der har fokus på rådgivning og brobygning af udsatte familier og andre udsatte beboere til relevante tilbud. Grupperne lider ofte under store sociale og helbredsmæssige problemer, lever isoleret og har vanskeligt ved at overskue, hvor de skal søge hen for at få den nødvendige støtte, herunder kontakt til det offentlige system.

Helhedsplanen har erfaringer med, at det er muligt at nå de udsatte beboere og hjælpe dem til et bedre liv, gennem en opsøgende indsats. Via en beboerrådgiver som møder de udsatte beboere, hvor de bor, med menneskelighed og respekt, har det været muligt både i Mimersgadekvarteret og i Lundtoftegade, at afdække beboernes behov og assistere med den nødvendige hjælp.

Kendskabet til de udsatte beboere og deres udfordringer understreger dog også behovet for en tværgående og helhedsorienteret indsats samt et styrket samarbejde med kommunens forvaltninger.

Mål

Det overordnede mål med indsatsen er at hjælpe området udsatte og særligt udsatte grupper, så de opnår en bedre trivsel og et overskud, som kan være med til at integrere dem i boligafdelingerne og i samfundet generelt.

Succeskriterier

- Der ydes årligt støtte, vejledning og/eller brobygning til 25 personer fra målgruppen udsatte og særligt udsatte beboere

Måling på succeskriterier

De ansvarlige for indsatsen registrerer og sammentæller igennem helhedsplansperioden antallet af personer, som modtager støtte, vejledning og/eller brobygges til tilbud.

Aktiviteter

- Beboerrådgivning
- Værested

5.3.1 Opsøgende indsats

Problemkompleks

Afdelingerne har et stort antal beboere, som til daglig kæmper med flere forskellige problemer i forhold til privatøkonomi, misbrug samt fysisk og psykisk mistrivsel og derfor kan tilskrives gruppen udsatte beboere. Mange er på kontanthjælp eller førtidspension og har ingen tilknytning til arbejdsmarkedet. En stor del af gruppen har et meget lille netværk og lever til daglig en isoleret tilværelse. For de udsatte familier betyder det, at børnene i større eller mindre grad mangler støtte og opmærksomhed og at de kæmper med problemer som lavt selvværd, ensomhed og andet, som går ud over deres skolegang. En mindre del af de udsatte beboere tilhører gruppen særligt udsatte beboere og kan beskrives som psykisk syge og/eller misbrugere. De er som oftest meget skrøbelige og ensomme, deltager ikke i aktiviteter i afdelingerne og har en svag tilknytning til samfundet i øvrigt.

For begge gruppe gælder, at de ikke modtager den støtte, de har brug for. Enten fordi de ikke ved, hvor de skal henvende sig, ikke forstår systemet eller ikke kan overskue at bede om hjælp. Andre er af en eller anden årsag mistroiske overfor det kommunale system. I det store hele lever mange beboere med udfordringer i hverdagen, som der burde have været taget hånd om langt tidligere.

Målgruppe

Målgruppen er både udsatte og særligt udsatte beboere, herunder enlige, enlige forsørgere og familier. Det anslås, at målgruppen udgør 120 beboere, hvoraf 25 pr. år forventes at modtage støtte, vejledning og eller brobygning, dvs. i alt 100 beboere i løbet af helhedsplanperioden.

Mål

Det er målet, at de udsatte og særligt udsatte beboere via den rette rådgivning, hjælp og støtte opnår en bedre trivsel og et overskud, som kan være med til at integrere dem i boligafdelingen og i samfundet generelt. Endvidere er det målet at øge tolerancen overfor de særligt udsatte beboere i afdelingerne generelt.

Succeskriterier

- Der ydes årligt støtte, vejledning og/eller brobygning til min. 15 personer fra målgruppen udsatte beboere
- Der ydes årligt støtte, vejledning og/eller brobygning til min. 10 personer fra målgruppen særligt udsatte beboere

Måling på succeskriterier

De ansvarlige for indsatsen registrerer og sammentæller i løbet af helhedsplansperioden antallet af personer, som modtager støtte, vejledning og/eller brobygges til tilbud.

Indhold og praksis

Familie- og beboerrådgiveren skal via en bred opsøgende indsats få skabt kontakter til afdelingernes udsatte beboere, få afklaret deres behov og efterfølgende få bygget bro til kommunale indsatser og andre relevante tilbud. For udsatte familier drejer det sig eksempelvis om Familierådgivningen Nørrebro, Helhedsplanens egne familietilbud eller aktivitetscentret Kalejdoskop. For de særligt udsatte beboere drejer det sig eksempelvis om Forebyggelsescenter Nørrebro eller den kommunale boligrådgiver, som kan hjælpe dem videre i det kommunale system. Derudover er det familie- og beboerrådgiverens opgave at igangsætte forskellige aktiviteter tilpasset målgruppen, eksempelvis arrangementer med fokus på sundhed i samarbejde med SUF. Her vil en stor del af arbejdet ligge i at motivere de udsatte beboere til at deltage. Endelig skal familie- og beboerrådgiveren arbejde målrettet på at skabe større rummelighed og integration mellem de udsatte beboere og de øvrige beboere samt viden om psykisk syge beboere. Sidstnævnte aktiviteter gennemføres som caféarrangementer, der er åbne for beboerne i afdelingen.

Endelig har familie- og beboerrådgiveren ansvaret for en åben rådgivning en gang om ugen, hvor beboerne enten kan henvende sig og få råd og vejledning i forhold til deres problemstillinger, eller de kan henvende sig, hvis de er bekymret for en nabo.

Fra maj måned 2014 og frem til foråret 2015 gennemgår VIBOs afdeling 108 en større fysisk renovering. På grund af projektets omfang vil beboerne helt naturligt blive involveret i processen. Det vil sige, at det forventes, at de følger med i varsels- og orienteringsmateriale, lejlighedsvis afleverer nøgler, benytte sig af bad - og toiletforhold i gården, flytter møbler med mere. For gruppen af udsatte beboere i afdelingen, vil det af forskellige årsager blive svært at leve op til disse forventninger. Det drejer sig eksempelvis om beboere med anden etnisk baggrund end dansk, som på grund af sprogbarriere ikke forstår informationsmaterialet, beboere med fysiske handicaps, som ikke er i stand til at flytte rundt på møblement eller benytte sig af faciliteter i gården, eller beboere som ikke tør eller vil åbne deres dør for fremmede. Udfordringer med disse grupper af beboere i forbindelse med byggesager er ofte årsag til mange konflikter og store økonomiske udgifter for både beboere og boligorganisation. For at mindske problemernes omfang vil beboerrådgiveren i renoveringsperioden, have særligt fokus på udsatte beboere i afdeling 108. Herunder skal der samarbejdes med byggeudvalget, ejendomsmesteren og kommunens boligrådgivere omkring de udfordringer, renoveringen giver.

Samarbejdsrelationer

Indsatsen for de udsatte beboergrupper vil inkludere et samarbejde med Forebyggelsescenter Nørrebro (SUF) samt SOFs BørneFamilieCenter og Boligrådgivere. Samarbejdet med de kommunale boligrådgivere vil eksempelvis betyde, at Socialforvaltningen hurtigt får kendskab til de socialt udsatte borgere, som helhedsplanens medarbejdere kommer i kontakt med. På denne måde kan borgerne sikres den nødvendige hjælp og støtte fra forvaltningen.

Udover de kommunale samarbejdspartnere skal der samarbejdes med ejendomsmesteren, og der inddrages også eksterne foreninger og tilbud med fokus på udsatte borgere, herunder Foreningen Sind og det lokale aktivitetscenter Kalejdoskop.

Medarbejderressourcer

Familie- og beboerrådgiveren skal bruge 15 timer om ugen på den beskrevne aktivitet.

Forankring

Ved at styrke kontaktpersonordningen styrkes samarbejdet mellem driften og SOF via boligrådgiverne, hvilket betyder en forankring hos blivende aktører.

5.3.2 Værestedet Kalejdoskop

Problemkompleks

Som tidligere beskrevet har afdelingerne et stort antal beboere, som lever med flere forskellige problemer og dermed kan tilskrives gruppen udsatte eller særligt udsatte beboere. I et forsøg på at skabe bedre trivsel for disse beboergrupper, har der i de to tidligere helhedsplaner været indgået et samarbejde med aktivitetscentret Kalejdoskop med stor succes. Dette samarbejde ønskes videreudviklet i nærværende helhedsplan.

Målgruppe

Projektets målgruppe er både udsatte og særligt udsatte beboere, herunder enlige, enlige forsørgere og familier. Det anslås, at målgruppen udgør 120 beboere, hvoraf det forventes, at 20 beboere pr. år modtager rådgivning, undervisning eller indgår i netværk hos Kalejdoskop, dvs. i alt 80 personer i løbet af helhedsplanperioden.

Mål

Det er målet, at de udsatte og særligt udsatte beboere via Kalejdoskops kurser, rådgivning og netværk opnår en bedre trivsel samt integration i boligområdet og i samfundet generelt.

Succeskriterier

- 8 beboere gennemfører årligt et kursusforløb hos Kalejdoskop
- 8 beboere modtager årligt rådgivning hos Kalejdoskop
- 8 beboere deltager årligt i et af Kalejdoskops netværk

Måling på succeskriterier

Den ansvarlige for projektet registrerer i samarbejde med Kalejdoskop antallet af beboere som gennemfører et kursusforløb, modtager rådgivning og/eller deltager i netværk.

Indhold og praksis

Kalejdoskop er et aktivitetscenter, hvor der er plads til alle, uanset alder, religion, køn og etnisk baggrund. I centret kommer en bred gruppe mennesker af mange forskellige nationaliteter. Udover undervisningstilbud i dansk og IT opsøger mange Kalejdoskop, fordi de er kommet i klemme i systemet og ikke kan tale deres egen sag. De befinder sig i en presset situation både økonomisk, socialt og personligt og har brug for hjælp til selvhjælp samt at få styrket deres netværk og viden om det danske samfund. Centret arbejder ud fra de overordnede mål:

- at hjælpe mennesker ud fra en helhedsorienteret og håndholdt tilgang med udgangspunkt i brugerens potentialer og drømme
- at medvirke til at skabe et samfund med plads til alle, uanset alder, religion, køn og etnisk baggrund ved at tilbyde kompetencegivende undervisning, rådgivning og vejledning, praktikpladser og fremme social inklusion via sociale netværk

Helhedsplanens fortsatte samarbejde med Kalejdoskop vil bestå i rekruttering af beboere til centrets tilbud og netværk samt udvikling af kurser og tilbud i overensstemmelse med de udsatte beboergrupperes aktuelle behov. Eksempelvis kurser indenfor IT (Nemid og borger.dk), jobsøgning eller gældsrådgivning.

Samarbejdsrelationer

Der er indgået en samarbejdsaftale med Kalejdoskop om rekruttering af brugere fra boligafdelingerne samt løbende kursusudvikling i overensstemmelse med beboernes behov.

Medarbejderressourcer

Familie- og beboerrådgiveren skal bruge 3 timer om ugen på den beskrevne indsats.

Forankring

Kalejdoskop er en lokal blivende institution, hvorfor centret også efter helhedsplanes udløb vil være et tilbud til beboerne.

5.4 Beboernetværk, inddragelse og demokrati

Problemkompleks

Generelt er der meget få fælles aktiviteter i afdelingerne. Bestyrelserne har rigeligt at se til i det normale bestyrelsesarbejde og magter derfor ikke at skulle være garant for traditioner og fælles aktiviteter. Tidligere har det været normalt at afholde f.eks. fælles arbejdsdage, fastelavns- og sommerfester mv. Det foregår ikke længere. Der er dog rigtig mange beboere, som beklager dette, og som ønsker flere muligheder for at mødes med de øvrige beboere i afdelingen. Der skal derfor skabes naturlige rammer for at mødes i afdelingen.

For at arbejde med at skabe naboskab, ansvarsfølelse og tryghed er det vigtigt at involvere beboerne i konkrete projekter i deres afdelinger, herunder fysiske projekter, fællesarrangementer og aktiviteter, der styrker netværksdannelsen og beboerdemokratiet.

Mål

Det er målet at udvikle det eksisterende beboerdemokrati og øge andelen af beboere, der engagerer sig i deres afdeling.

Succeskriterier

- Der registreres en stigning på 50 % i andelen af beboere, som er frivillige eller deltager i sociale arrangementer i afdelingerne
- Deltagerantallet til afdelingsmøderne stiger med 50 %

Måling på succeskriterier

Andelen af beboere, som er frivillige eller deltager ved sociale arrangementer, registreres løbende og sammentælles hvert halve år. Antallet af deltagere registreres ved hvert afdelingsmøde.

Aktiviteter

- Frivillige beboere
- Udvikling og styrkelse af beboerdemokratiet
- Miniforskønelser

5.4.1 Involvering af frivillige

Problemkompleks

Mange beboere fortæller, at fællesskabet i afdelingerne var bedre før i tiden, og at beboerne kom hinanden mere ved på tværs af f.eks. alder og køn. I dag er der ikke mange fælles aktiviteter i afdelingerne, der er drevet af beboerne. Mange beboere ønsker det, men kan ikke overskue, hvordan de skal bidrage til et øget naboskab.

Bestyrelserne kan ikke overkomme både at være bestyrelsesmedlemmer og samtidig være drivkraften i at skabe fælles aktiviteter og opretholde traditioner som f.eks. årlig arbejdsdag, sommerfest, fastelavn osv. Der er derfor behov for at arbejde målrettet på at få skabt et bedre grundlag for fælles aktiviteter i afdelingerne i samarbejde med beboerne, som på sigt kan løftes af beboerne på egen hånd.

Målgruppe

Aktiviteten henvender sig potentielt til alle beboerne i afdelingerne. Det forventes, at aktiviteten appellerer til en bred gruppe af beboere, der ønsker at bidrage ad hoc i de enkelte arrangementer, mens det forventes, at mindre grupper på 4-10 beboere i hver afdeling ønsker at arbejde som frivillige over længere perioder.

Mål

Det er målet at styrke og udvikle det frivillige engagement i afdelingerne. Der ønskes at danne aktivitetsgrupper i afdelingerne, som skal stå for udviklingen og igangsættelsen af de frivillige aktiviteter.

Succeskriterier

- Der etableres aktivitetsgrupper i mindst 3 af afdelingerne, og disse afholder min. én årlig aktivitet for alle beboere i afdelingen
- Der afholdes én årlig fælles arbejdsdag i afdelingerne i samarbejde med afdelingsbestyrelserne og ejendomsfunktionærerne, hvor min. 10 beboere deltager pr. gang
- Der planlægges og udføres ét årligt arrangement i hver af afdelingerne i et samarbejde mellem helhedsplanens medarbejdere og beboere, hvor min. 20 beboere gennemsnitligt deltager

Måling på succeskriterier

Den ansvarlige for aktiviteten registrerer løbende etablering af arbejdsgrupper, årlige aktiviteter, arbejdsdage, arrangementer samt antallet af deltagere.

Indhold og praksis

For at øge det frivillige engagement og dermed bidrage til en positiv udvikling af naboskabet, skal der arbejdes på at finde frivillige beboere, der har lyst til at indgå i en aktivitetsgruppe, der kan planlægge og udføre aktiviteter i fællesskab. Der er gode erfaringer med at etablere en overordnet aktivitetsgruppe i helhedsplanen for Sundholmskvarteret. Det er tanken at opstarte en aktivitetsgruppe i hver afdeling eller på tværs af to eller flere afdelinger, hvilket afhænger af beboernes motivation. I begyndelsen skal aktiviteterne planlægges og udføres i samarbejde mellem aktivitetsgrupperne og helhedsplanen, men i løbet af helhedsplansperioden skal aktivitetsgrupperne blive selvkerende. Det er planen, at der i samarbejde med aktivitetsgrupperne planlægges og udføres et årligt arrangement for alle beboerne i hver afdeling. Endvidere ønskes det at lave mindst en årlig fælles arbejdsdag sammen med beboerne og ejendomsfunktionærerne i hver af de fem afdelinger. Arbejdsdagen vil have fokus på at forskønne eller rydde op i afdelingerne.

Sekretariatslederen har ansvaret for etableringen af aktivitetsgrupperne i afdelingerne og skal løbende sikre, at aktivitetsgrupperne får den støtte de har behov for (i forhold til mødeafholdelse, planlægning, idé udvikling mv.).

Der afsættes midler på budgettet til en aktivitetspulje, som aktivitetsgrupperne og øvrige beboere kan søge, hvis de ønsker at skabe sociale arrangementer eller andre aktiviteter, der styrker naboskabet og/eller ejerskabet i afdelingerne. Vigtigt er det, at arrangementerne har almen interesse for andre beboere og altså ikke er møntet på en lille "privat" gruppe. De nærmere retningslinjer for aktivitetspuljen og ansøgninger hertil skal godkendes af Landsbyggefonden, inden aktiviteten igangsættes.

Samarbejdsrelationer

Der etableres et tæt samarbejde med de frivillige beboere i aktivitetsgrupperne.

Medarbejderressourcer

Det forventes, at sekretariatslederen bruger 5 timer om ugen på aktiviteten.

Forankring

Aktiviteten skal forankres ved, at der er en tradition for at lave fælles aktiviteter. På længere sigt skal bestyrelserne stå for kontakten med aktivitetsudvalget.

5.4.2 Styrkelse af beboerdemokratiet

Problemkompleks

Set i et historisk perspektiv er der i dag et meget begrænset beboerdemokrati i afdelingerne samt en meget begrænset forståelse for, hvad begrebet egentlig dækker over. Generelt møder der meget få beboere op til de årlige afdelingsmøder, og der eksisterer ikke aktivitetsgrupper, velkomst-

møder, opgangsråd eller lignende, hvilket betyder, at langt de fleste beboere er meget lidt aktive i deres afdelinger. Endvidere har flere afdelingsbestyrelser udfordringer i forhold til at tiltrække medlemmer, og i én af afdelingerne har der været stor udskiftning i afdelingsbestyrelsen og store samarbejdsvanskeligheder både internt og eksternt.

Målgruppe

Aktiviteten henvender sig til alle beboerne i afdelingerne. Heraf forventes det, at 80 beboere i løbet af helhedsplanperioden deltager ved temamøder om beboerdemokrati, mens alle afdelingsbestyrelsesmedlemmer deltager i en planlagt kursusrække.

Mål

Det er målet at udvikle og styrke det eksisterende beboerdemokrati, herunder at gøre flere beboere bevidste om de muligheder, beboerdemokratiet giver dem. Derudover er det målet at give afdelingsbestyrelserne en bredere indsigt i, hvilke problemstillinger der eksisterer i afdelingerne, samt værktøjer til at løse de problemstillinger de står overfor. Endvidere skal afdelingsbestyrelserne klædes på til at inddrage de øvrige beboere i udviklingen af afdelingerne, ligesom de skal formå at skabe netværk i og på tværs af afdelingerne.

Succeskriterier

- Der gennemføres et årligt temamøde om beboerdemokrati for alle interesserede beboere, ved hvert møde deltager min. 20 beboere
- Der afholdes en kursusrække for afdelingsbestyrelserne og andre frivillige på i alt 5 gange i løbet af helhedsplansperioden
- Der afholdes aktiviteter i forbindelse med min. 3 ud af de 5 årlige afdelingsmøder

Måling på succeskriterier

Den ansvarlige for aktiviteten registrerer løbende møder, kurser, aktiviteter og antallet af deltagere.

Indhold og praksis

Det er målet at udvikle og styrke det eksisterende beboerdemokrati gennem *temamøder* for alle interesserede beboere, ligesom der undervises i beboerdemokrati på familiekurserne. Endvidere skal der afholdes en *kursusrække* for afdelingsbestyrelserne og andre frivillige.

På temamøderne undervises der i beboerdemokratiets muligheder for at få indflydelse på beslutninger vedrørende egen afdeling. Der skal skabes en overordnet forståelse for, at beboerne bor i "deres egen boligafdeling", hvilket betyder, at a) der er mange ting, man kan få indflydelse på, b) der er en direkte sammenhæng mellem for eksempel slid/hærværk og husleje, c) der er mulighed

for at etablere gårdlaug, festudvalg, ungeråd mv. samt d) at det er beboerne, der er med til at bestemme, hvad huslejekronerne skal bruges til.

I kursusrækken vil de ovenstående temaer blive uddybet, og der vil være mulighed for erfaringsudveksling omkring det at arbejde på at inddrage flere beboere i beboerdemokratiet, herunder erfaringer med eksempelvis opgangsråd. Der vil endvidere være oplægsholdere fra andre boligafdelinger, som fortæller om deres erfaringer med udvikling af beboerdemokratiet. Endeligt skal der arbejdes på at lave konkrete planer for, hvordan kursusdeltagerne i fællesskab vil arbejde videre med beboerdemokratiet i deres afdeling. Derudover vil kursusrækken skabe fokus på det at være beboerdemokrat i et område med mange udsatte grupper, herunder information om målgrupperne, indsatsen for de udsatte beboere samt Københavns Kommunes tilbud i denne sammenhæng. Her inddrages oplæg af fx Københavns Kommunes boligrådgivere samt oplæg omkring konflikthåndtering. Således klædes afdelingsbestyrelserne bedre på til deres møde med udsatte og særligt udsatte beboere.

For at understøtte afdelingsmøderne er det ønsket at koble boligsociale aktiviteter til møderne, som forhåbentlig vil tiltrække flere beboere. Her tænkes bl.a. på familieaktiviteter op til møderne eller aktiviteter udelukkende for børnene under møderne, så flere forældre har mulighed for at deltage.

Endvidere ønskes det at udvikle nye metoder til at styrke beboerdemokratiet og støtte afdelingsbestyrelserne. Her ønskes det at inddrage BL's undersøgelse af beboerdemokratiet, herunder anbefalingerne til at udvikle og fremtidssikre beboerdemokratiet. Endvidere ønskes det at udarbejde et koncept og forsøg med velkomstmøde i samarbejde med afdelingsbestyrelserne.

Samarbejdsrelationer

De primære samarbejdsparter er afdelingsbestyrelserne.

Medarbejderressourcer

Sekretariatslederen forventes at bruge 3 timer om ugen på aktiviteten.

Forankring

Der er i øjeblikket ingen mulighed for at forankre aktiviteten.

5.4.3 Nabohaver og miniforskønnelser

Problemkompleks

Mange gårdarealer er slidte og bærer præg af, at der til daglig er mange børn og unge der bruger områderne, ofte på en uhensigtsmæssig måde. Generelt er fællesarealerne præget af, at det kun er ejendomsfunktionærerne der står for vedligeholdelsen og at beboerne ikke føler et ejerskab og ansvar for det fælles. Mange af boligafdelingerne kunne derfor fremstå mere attraktive og indby-

dende, hvis beboerne var med til at forskønne og pleje dem, og det frivillige arbejde kunne samtidig skabe ejerskab, byliv og tryghed.

Målgruppe

Målgruppen er alle afdelingernes beboere.

Mål

Via mindre fysiske tiltag i gårdanlæggene er målet at skabe et bedre fysisk og socialt miljø i afdelingerne. Samtidig er målet, at ansvarsfølelsen og ejerskabet overfor fællesområderne øges og at der derved kommer mindre hærværk og uhensigtsmæssig brug af arealerne.

Succeskriterier

- Der gennemføres minimum tre miniforskønnelser i løbet af helhedsplanperioden, hvor minimum 12 beboere deltager pr. gang.

Måling på succeskriterier

Den ansvarlige for aktiviteten registrerer miniforskønnelserne samt antallet af deltagere.

Indhold og praksis

Langt de fleste beboere har interesse i, at deres boligafdeling fremstår pæn og attraktiv. At lave små overskuelige fysiske projekter i de enkelte afdelinger er derfor en god måde at engagere beboerne på, hvor de lærer, hvordan de kan påvirke livet i afdelingen samtidig med, at netværket og kendskabet imellem dem styrkes. Miniforskønnelsesprojekterne skal fungere som en platform for et socialt arbejde, der skaber ansvar og ejerskab hos beboerne i forhold til deres boligafdelinger. Den fysiske omdannelse af de enkelte afdelinger vil variere efter de ønsker og behov der er i afdelingerne, men fælles for dem er, at miniforskønnelserne har til formål at skabe en mindre forbedring af det fysiske miljø f.eks. igennem etablering af nabohaver, udsmykning af affaldssteder, grillpladser eller andre renoverende opgaver.

Samarbejdsrelationer

Aktiviteten realiseres i et samarbejde med de enkelte afdelingsbestyrelser og ejendomsfunktionærerne.

Medarbejderressourcer

Sekretariatslederen bruger 2 timer pr. uge på aktiviteten.

Forankring

Der vil blive arbejdet efter at gøre miniforskønelserne til traditioner i afdelingerne som planlægges og udføres i et samarbejde imellem bestyrelser, beboere og ejendomsfunktionærer.

6 Organisering og evaluering

6.1 Organisation

Styregruppen

Den kommende styregruppe skal bestå af én til to repræsentanter fra hver af de omfattede afdelinger, én administrativ repræsentant fra hver boligforening samt helhedsplanens sekretariatsleder.

Yderligere etableres et fælles forum, hvor afdelingsbestyrelsesmedlemmerne fra alle afdelinger mødes to gange årligt. På dette møde fremlægges helhedsplanens status samt årlige evaluering, og beboerne kan fremlægge deres ønsker til det kommende år og sparre omkring ansøgninger til aktivitetspuljen.

Boligsocialt Forum for Nørrebro

Den boligsociale koordinator og sekretariatslederen deltager i Boligsocialt Forum for Nørrebro samt relevante netværk under dette forum. Endvidere deltager medarbejderne i diverse praksisnetværk under Boligsocialt Forum. Det boligsociale forum er et fagligt koordinerende forum, der består af ansvarlige fra hhv. boligorganisationerne og Københavns Kommune. Formålet er at sikre en koordineret forberedelse, gennemførelse og forankring af det boligsociale arbejde, der foregår i samarbejde mellem boligorganisationerne og kommunen i bydelen.

Det er Boligsocialt Forums opgave at forholde sig til de faglige vurderinger og problemstillinger vedrørende de bydelsdækkende indsatsområder i de boligsociale helhedsplaner. Herudover har medlemmerne i det boligsociale forum ansvaret for at formidle relevant viden til parternes respektive politiske og administrative bagland, samt at videreformidle ønsker og behov til samarbejdet og indsatserne fra de lokale styregrupper og de udøvende kommunale medarbejdere. Dette forum kan indstille beslutningsforslag til helhedsplanens styregruppe.

Hvis det vurderes, at kontrakterne har behov for at blive revideret i forhold til samarbejde, organisering og indsatser, kan Boligsocialt Forum løbende indstille til de relevante parter og bevillingsgivere om at foretage de nødvendige justeringer. Det er dog altid boligorganisationerne, der har det fulde ansvar for tilskuddet fra Landsbyggefonden.

Medarbejderressourcer

Med udgangspunkt i ønsket om at den kommende helhedsplan i højere grad end den tidligere helhedsplan, skal a) nå forældrene, b) have fokus på fritidsjobs og c) arbejde opsøgende og nå de udsatte beboere, vil bemanningen blive øget fra 2 til 3 ½ medarbejdere. Dette vil endvidere give

mulighed for at øge samarbejdet på tværs af bydelens helhedsplaner og øvrige indsatser. Således vil helhedsplanen omfatte følgende stillinger:

1 sekretariatsleder, 34 timer pr. uge

1 Familie - og beboerrådgiver (udsatte familier og beboere), 34 timer pr. uge

1 børn - og ungededarbejder (brobygning og aktiviteter), 30 timer pr. uge

1 fritidsjobkoordinator, 18,5 time pr. uge

6.2 Evaluering

Helhedsplanen evalueres dels i henhold til LBF's evalueringskoncept og efter Københavns Kommunes evalueringsskema. Ved helhedsplanens begyndelse udarbejdes der en evalueringsstrategi, der fastlægger hvordan og hvornår, der evalueres på de enkelte indsatser og aktiviteter i forhold til helhedsplanens milepælsplan og succeskriterier. Som en del af dette udarbejdes der registreringskemaer til de enkelte indsatser med henblik på at sikre dataindsamlingen. Herudover vil der, i helhedsplanenes opstartsperiode blive udarbejdet en lokal spørgeskema- og interviewundersøgelse, der skal danne grundlaget for en slutundersøgelse, som samler samtlige registreringer, skemaer og interviews i en evalueringsrapport. Denne rapport skal give et samlet billede af både helhedsplanens resultater og udfordringer.